

แนวปฏิบัติที่ดีด้านวิจัยบนพื้นฐานวิชาการทางพระพุทธศาสนา

ประยุกต์: วิธีที่ 2 ผสาน สร้างสรรค์ อย่างลึกซึ้ง

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง: แนวทางการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รับทุน

คณะผู้จัดทำ:

1. พระครูปลัด ทวี อภโย, ผศ.ดร.
2. พระณัฐวุฒิ อภิบุญโญ
3. ดร.เอกชาตรี สุขเสน
4. ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร
5. ดร.อภิชาติ เหมื่อยไธสง
6. นายคัมภีร์ภาพ คงสำรวย
7. นางสาวกุลธิดา วรรณวงศ์
8. นางวาสนา ทาชา

หน่วยงาน/ส่วนงาน: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

1. ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตั้งอยู่เลขที่ 9/37 หมู่ 12 บ้านโนนชัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40000 โทรสาร 0-4324-2386 โทรสาร 0-4324-2386 เว็บไซต์ <http://www.mbuisc.ac.th> เป็นหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษามีพันธกิจ 4 ประการคือ

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะด้านการดำเนินชีวิต และวิชาชีพตามเกณฑ์ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3R 7C PBL)
2. ส่งเสริมการสร้างงานวิจัยที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมได้
3. บริการวิชาการเชิงรุกร่วมกับเครือข่ายทางสังคมและชุมชนใกล้เคียงอย่างเป็นรูปธรรม
4. อนุรักษ์ ฟื้นฟูและส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

2. ที่มาและความสำคัญ

การวิจัยเป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยสอดคล้องกับกลยุทธ์ที่ 2 ตามแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2556-2565) ว่าด้วยการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันและยุทธศาสตร์หน่วยงานของวิทยาเขตอีสาน ด้านการวิจัยจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับวิทยาเขต ปีการศึกษา 2565 ของวิทยาเขตอีสาน พบว่าอยู่ในระดับคุณภาพดีโดยมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาให้จัดการความรู้ให้ครอบคลุมพันธกิจด้านการวิจัย

คณะกรรมการจัดการความรู้วิทยาเขตอีสาน ปีการศึกษา 2566 จึงเห็นควรให้มีการจัดการความรู้ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง แนวทางการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รับทุน เพื่อให้คณาจารย์มีความพร้อมและทักษะในการทำวิจัยบนพื้นฐานวิชาการทางพระพุทธศาสนาต่อไป

3. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุนภายในภายนอก และการบริหารจัดการโครงการวิจัย

4. แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

ขั้นการวางแผน(Plan) วิธีการจัดการความรู้ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน เรื่อง แนวทางการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รับทุน เกิดจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาพิจารณาถอดบทเรียนและจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จัดทำเป็นแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเลือกประเด็นหลักในการพัฒนาคือ การวิจัย คณะกรรมการจัดการความรู้ วิทยาเขตอีสานจึงมอบหมายให้ 1. พระครูปลัด ทวี อภโย, ผศ.ดร. 2. พระณัฐวุฒิ อภิปุณฺโญ 3. ดร.เอกชาติรี สุขเสน 4. ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร 5. ดร.อภิชาติ เหมือนโยธอง 6. นายคัมภีร์ภาพ คงสำรวย 7. นางสาวกุลธิดา วรรณวงศ์ 8. นางวาสนา ทาชา ทำหน้าที่ Facilitators การจัดการความรู้เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดี ด้านแนวทางการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รับทุน ผ่านการประชุม พูดคุยและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย และมีการพูดคุยในการเตรียมพร้อมหลายอย่าง ในการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ซึ่งได้มีการพูดคุยในที่ประชุม เกี่ยวกับการที่จะบรรลุเป้าหมายในการทำงานวิจัยให้บรรลุเป้าหมายหรือการนำไปสู่ความสำเร็จได้ จะต้องมี ความชัดเจนในประเด็นที่จะต้องเตรียมไว้ คือ 1) งานที่จะทำมีเป้าหมายที่ชัดเจน 2) จะพัฒนาอย่างไรให้ไปสู่เป้าหมาย 3) ศักยภาพของเราหรือทุนทางวิชาการมีมากน้อยขนาดไหน 4) เราเข้าใจหรือรู้จักพื้นที่ในการทำวิจัยอย่างไร ทั้ง 4 ประการนี้ ต้องมีการเติมสิ่งขาดให้มีความสมบูรณ์ถึงจะจัดการความรู้ให้เป็นแนวปฏิบัติที่ดีได้ เพราะ การขอทุนวิจัยนั้นจะต้องเข้าใจความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาประเทศในการที่จะทำวิจัยให้ตอบโจทย์ แผนพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาภูมิภาค แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการที่จะสามารถตอบโจทย์สิ่งที่เราทำวิจัย เป้าหมายจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการบรรลุความสำเร็จในการขอ ทุนวิจัย

การเขียนขอทุนสนับสนุนการวิจัยเทคนิคการเขียน คำโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอทุนจะต้องอาศัยเทคนิคของ การวิจัย ดังนี้ 1) สร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย 2) หาเป้าหมายในการทำวิจัย 3) การออกแบบวิจัย/วิธีการดำเนินการ วิจัย 4) เข้าใจหลักเกณฑ์การขอทุนวิจัย 5) ข้อมูลประกอบการเขียนวิจัย 6) ขั้นตอนการทำวิจัย 7) ศักยภาพของผู้ เสนอขอทุนวิจัย

1. การสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัย คือ หน้าที่หลักของอาจารย์นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอน

2. หาเป้าหมายในการทำวิจัย คือ การจะทำวิจัยจะต้องมีความชัดเจนหรือเป้าหมายที่จะทำวิจัยเกี่ยวกับ ประเด็นที่เราสนใจหรือประเด็นมีองค์ความรู้อยู่แล้ว

3. การออกแบบวิจัย/วิธีการดำเนินการวิจัย คือ นักวิจัยจะต้องเข้าการออกแบบวิจัยในการที่จะเขียน วิธีการดำเนินการวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย

4. เข้าใจหลักเกณฑ์การขอทุนวิจัย คือ นักวิจัยต้องศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการของทุนวิจัย เพื่อที่จะได้มาซึ่ง ทุนวิจัย

5. ข้อมูลประกอบการเขียนวิจัย คือ นักวิจัยจะต้องเตรียมข้อมูลที่จะทำวิจัย เช่น ข้อมูลด้านประชากร พื้นที่ นโยบายการพัฒนา เป็นต้น ในการที่จะทำให้งานวิจัยมีความชัดเจน

6. ขั้นตอนการทำวิจัย คือ การที่นักวิจัยจะต้องวางแผนกระบวนการในการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นเป็นตอน ในการกำหนดระยะเวลาในการทำวิจัย

7. ศักยภาพของผู้เสนอขอทุนวิจัย คือ นักวิจัยต้องประเมินศักยภาพในการทำวิจัยว่าจะต้องเลือกวิธีการ กระบวนการวิจัยอย่างไรให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพที่เรามี

ขั้นตอนการ (DO)

ระยะที่ 1 การแสวงหาความรู้ในการแสวงหาความรู้ มีการประชุม พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อการเผยแพร่แล้วนำมาาร่วมกันพิจารณา มีการถอดบทเรียนและสรุปเป็นองค์ความรู้

ระยะที่ 2 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบเรื่อง แนวทางการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้รับทุนประกอบด้วย (1) การเตรียมตัว (2) ค้นหาหัวข้อ (3) สร้างเครือข่ายและทีม (4) จัดระบบความคิด (5) บริหารทีม (6) บริหารเวลา (7) บริหารงบประมาณ

ขั้นตอนตามประเมินผล และนำผลไปพัฒนา (CHEK-ACT) ในขั้นนี้เป็นการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร โดยการเปิดเวทีรับทราบเทคนิคในการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งรับทราบเทคนิคใหม่ ๆ ในด้านอื่น ๆ ระหว่างคณาจารย์และนำไปเผยแพร่สู่ภายนอกบนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนโครงการวิจัย ต่อไป

5. ผลการดำเนินงาน

ได้แนวปฏิบัติที่ดี ด้านวิจัยบนพื้นฐานวิชาการทางพระพุทธศาสนา เรื่อง แนวทางการเขียนโครงการวิจัย เพื่อให้ได้รับทุน

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยภายในเนื่องจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเขียนโครงการวิจัยจึงได้รับการสนับสนุนจากคณะผู้บริหารเป็นอย่างดี

ปัจจัยภายนอกมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานมีโอกาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีที่ระหว่างอาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ และอาจารย์จากสถาบันอื่นในการเขียนโครงการวิจัย เพื่อให้ได้รับทุน

7. ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข

คณาจารย์บางส่วนมีภารกิจด้านงานสอน งานบริการวิชาการ และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมจำนวนมาก จึงเป็นการยากในการจัดสรรเวลาเพื่อมาจัดทำโครงการวิจัยเพื่อให้ได้ทุน

8. ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

1. คณาจารย์มีการพัฒนาทักษะการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้ทุน
2. เกิดองค์ความรู้ของวิทยาเขตอีสานเกี่ยวกับการเขียนโครงการวิจัยเพื่อให้ได้ทุน